

INTERNATIONELLA **SOCIAL- DEMOKRATEN** 2017

Från oro till
framtidstro
sidan 4

Framtidens
politiker i Afrika
sidan 10

Tävling, vinn
fina priser!
sidan 16

Torgmöte i Ankara efter militärkuppen i juli 2016.

Debatt bland unga förändrar Palestina	3
Från oro till framtidstro	4
Filippinerna	
Viktiga framgångar för facket	6
Längtar efter mormor varje dag	7
Duterte i krig mot de fattigaste	7
Turkiet: Livstids fängelse hotar människorättsadvokat	8
Ryssland: Straff för kvinnomisshandel mildras	9
Framtidens politiker i Afrika	10
Tunisien – ett ljus i mörkret	12
Palmecentrets partner stärker facket i Albanien	13
Kampen mot slaveriet är inte över	14
Tävling	16
Fyra frågor till Margot och Anna	16

KORT OM PALMECENTRET

Olof Palmes internationella center är den svenska arbetarrörelsens organisation för internationellt solidaritetsarbete. Tillsammans med våra 27 medlemsorganisationer arbetar vi för demokrati, mänskliga rättigheter och fred i Olof Palmes anda. I dag driver vi över 200 solidaritetsprojekt runt om i världen. Huvudkansliet finns i Stockholm och vi har lokala kontor på Västra Balkan, i Palestina och Sydafrika.

Postadress
Olof Palmes Internationella Center
Box 836
10136 Stockholm

Telefon 08-677 5770
E-post info@palmecenter.se
Hemsida www.palmecenter.se
Palmecentrets solidaritetsfond plusgiro 570-2

Internationella Socialdemokraten 2017 ges ut av Olof Palmes internationella center med ekonomiskt stöd av Sida. Sida har ej deltagit i produktionen och ansvaret för innehållet är utgivarens. Utgiven i april 2017.

REDAKTÖR
Berith Andersson Alphonse

GRAFISK FORM
Lena Öierstedt, lena@fettmule.se

TRYCK
V-TAB Norrtälje

OMSLAGSFOTO
Stefan F Lindberg

Debatt bland unga förändrar Palestina

Hanin Othnani, Dalia Alahmad och Dujana Abu Alrab är överens. Projektet Palestinian Debate Program har fått dem att förstå att kvinnor och män kan agera tillsammans för att förändra samhället. Alla tre är i dryga 20-årsåldern och pluggar på universitetet eller har just avslutat sina studier.

TEXT: AGNETA CARLESON FOTO: SONDOS AL-FAQIH & MAJDI FATHI

– **JAG HAR ALLTID FÅTT HÖRA** att kvinnor ska ta hand om hemmet och lyssna till männen. Vi ska inte tänka självständigt eller ha egna åsikter, säger Hanin Othnani, som bor i Gaza och pluggar journalistik på Islamska universitetet.

– Men nu har jag insett att kvinnor och män kan leva jämställt och respektera varandra även när vi tänker olika. Och att vi tillsammans kan förändra vårt samhälle.

Projektet genomförs med stöd av Palmecentret vid tolv palestinska universitet i Gaza och på Västbanken. Studenterna kan söka till en debattkurs, och sex deltagare – tre kvinnor och tre män – från varje universitet väljs ut. Efter kursen deltar de i en nationell debattävling. Vinnaren är den som lyckas bäst med att använda relevanta fakta och övertygande argument för sin sak – och samtidigt respekterar motståndarens ståndpunkt. Debatterna är öppna och hålls inför en oftast entusiastisk och engagerad publik. Domare i tävlingen är journalister, forskare och studenter som deltagit i tidigare omgångar.

– Jag har aldrig tidigare lärt mig att diskutera på det här sättet, varken i skolan eller på universitetet. Det enda jag visste var att man ska lära av de äldre, berättar Dujana Abu Alrab, som har pluggat journalistik och numera har ett eget morgonprogram i palestinsk TV.

– Det blir ofta bråk och konflikter när olika grupper möts. Om vi kan skapa en debattkultur som bygger på respekt för olika åsikter kan vi utveckla våra samhällen!

Palmecentrets samarbetspartner är den palestinska organisationen Filistinyat, som vill öka kvinnors och ungdomars deltagande i

samhället. Grundare och chef är Wafa Abdel Rahman, journalist och medieanalytiker.

– Vi vill påverka den yngre generationen att tänka kritiskt, respektera andras uppfattningar och argumentera sakligt med fakta som bas, betonar hon. Särskilt viktigt är att stärka unga kvinnor så att de får kraft att formulera egna uppfattningar och delta i samhällsdebatten.

I ett första skede handlade projektet om att forma ungdomsgrupper som kunde påverka den lokala politiken.

– Efter något år insåg vi att ungdomarna inte vågar gå emot traditionella synsätt utan anammar det mesta som deras äldre manliga släktingar och religiösa ledare säger till dem. Så vi ändrade inriktning till att träna ungdomarna i saklig debatt.

Ämnena för debatterna väljs med omsorg. Man försöker närma sig frågor som normalt är tabu, som sexualitet och religion. Bristen på kvinnor i media, sociala medier och samhällsförändring samt Palestina och världspolitiken är några ämnen som tagits upp i år. På övningar utan publik kan man ta upp djärvare teman, som samkönade äktenskap och hedersvåld.

Hittills har det gått förvånansvärt bra att introducera den mer sakliga debattstilen. Omvärlden respekterar i stort ungdomarnas nya sätt att uttrycka egna åsikter och argumentera. Tareq Albzour kommer från en djupt religiös familj och brukade alltid uppmana sina kompisar att ”lyssna och lära av de äldre”.

– Nu är även min pappa stolt över att jag tänker självständigt. Jag tror att vårt samhälle är moget för den här förändringen. Vi behöver komma vidare, och en fri debatt är ett mycket viktigt verktyg. 🌐

” Vi vill påverka den yngre generationen att tänka kritiskt, respektera andras uppfattningar och argumentera sakligt med fakta som bas.

Dalia Alahmad.

Tareq Albzour, Dujana Abu Alrab och Dalia Alahmad planerar inför nästa debatt.

Dujana Abu Alrab.

FRÅN ORO TILL FRAMTIDSTRO

Sveriges utrikesminister sedan 3 oktober 2014. Generalsekreterare för Olof Palmes internationella center sedan 13 februari i år, men med lång erfarenhet av internationella frågor. Margot Wallström och Anna Sundström möts för ett samtal om feministisk utrikespolitik, kärnvapen och engagemang.

TEXT: MARIA PERSSON FOTO: UN PHOTO/RICK BAJORNAS

Vad betyder en feministisk utrikespolitik?

– Det har betytt något att etablera begreppet för det skapar förväntningar och en ansvarskänsla. Det handlar om fred och om säkerhet, säger Margot Wallström.

Palmecentret samarbetar med partners runt om i världen för att skapa möjligheter för människor, inte minst kvinnor, att göra sig hörda och därmed öka inflytandet och möjligheten till makt. Ett uppdrag som blir än viktigare när utrymmet för civilsamhället krymper.

– Den feministiska utrikespolitiken kom i en tid då den var avgörande. Den är ett sätt

att bjuda motstånd mot mörka krafter. När utrymmet minskar måste man stå fast vid grundläggande principer för mänskliga rättigheter och fortsätta att vara en tydlig röst, säger Anna Sundström.

Hon ser att det blir allt svårare att verka i flera länder och är medveten om att en organisation som Palmecentret måste vara flexibel i att hitta nya sätt för att fortsätta stödja engagemang och organisering.

– Det är sorgligt att det är en så tydlig tendens med ett minskande utrymme för dem som arbetar för mänskliga rättigheter, demokrati, kvinnors rättigheter. Gemensamt för de ”nya” maktbärarna i världen är att de ofta

börjar med att instifta lagar som begränsar kvinnors rättigheter kring sina kroppar och klädsel och till sexuell och reproduktiv hälsa.

När högerpopulism och nationalism går framåt kommer protektionism och polarisering i deras spår.

– Det vi ser är ett motstånd mot moderniteten. Globaliseringen har gått fort och många känner sig inte delaktiga. Då blir det en motreaktion till mer konservativa strömningar, konstaterar Anna Sundström.

På frågan om det inte kan finnas något i positivt i att högerpopulismen skapar motkrafter tror inte Margot Wallström att det är en framkomlig väg.

– Jag tror inte att polarisering för något gott med sig. Vi måste mycket mer förespråka multilateralism och försvara kompromisser, samtal, förståelse och dialog. Det är det som är vägen framåt.

– Jag läste en artikel om att det finns debattörer i Europa som nu anser att vi bör skaffa kärnvapen. Nej, det ska inte Europa för det gör oss inte ett dugg säkrare. Tvärtom. Någon måste tala om utrikespolitiken och diplomatin som främsta försvarslinje. Vi måste prata om vad vi kan göra för att bygga fred, för att förebygga konflikter, påpekar Margot Wallström.

Vem pratar om kärnvapenfrågan i dag?

– Den och nedrustningsfrågan försvann helt under den tidigare regeringen, de hade inget intresse eller engagemang. Nu har vi tagit ner Sverige från åskådarläktaren. Det vore mycket olyckligt om vi hamnar i en situation där både Ryssland och USA tror att kärnvapen är vägen framåt, säger utrikesministern.

Hela Palmecentrets verksamhet baseras på samarbete. Centret har 27 medlemsorganisationer: fackförbund, socialdemokratiska sidoorganisationer, ABF, Hyresgästföreningen med flera; och de har alla i sin tur stora internationella nätverk.

– Oavsett vilket land det gäller arbetar vi i partnerskap med gemensamma mål, det blir mer dynamiskt. Då blir inte vi ”givare” och någon annan den som ”tar emot”. Gemen- samt är våra grundläggande värderingar, säger Anna Sundström.

Sverige har traditionellt sett ett starkt engagemang för utrikesfrågor. Tron på ett

världssamfund, som till exempel FN, är stor och likaså biståndsviljan.

– Det är en lång svensk tradition. Utrikespolitiken skulle inte vara möjlig om det inte fanns bred folklig förankring för den, konstaterar Margot Wallström.

Sedan årsskiftet är Sverige en del av FN:s säkerhetsråd och under årets första månad var man ordförandeland. Prioriterade frågor är bland annat att reformera rådets arbete så det blir mer transparent och att öka kvinnors roll i att skapa fred och säkerhet. Att Sverige 2017–2018 har en plats i säkerhetsrådet tror de båda ytterligare kommer att öka intresset i Sverige för globala frågor.

– Palmecentrets dagliga arbete kanske inte påverkas i så stor utsträckning, men jag tror att det finns en samsyn mellan oss och regeringen när det gäller viktiga frågor i de områden vi arbetar. Burma och de etniska konflikter som pågår där är ett exempel. Västsahara ett annat som vi hoppas på, säger Anna Sundström.

Samsyn finns också mellan regeringen och Palmecentret när det gäller Agenda 2030:s tionde mål: Minska ojämlikheten inom och mellan länder. Även om många fattiga länder har haft positiv ekonomisk utveckling med totalt sett minskad fattigdom har klyftorna ökat.

– Vi skulle kunna ta ett ännu större svenskt eller nordiskt ansvar för detta mål eftersom det så tydligt knyter an till den nordiska modellen. Det finns många bra svenska exempel på hur man skapar ett mer jämlikt samhälle, säger Anna Sundström.

Men socialdemokratin är svag där ute just nu och båda känner de att det ibland kan vara svårt att hitta hoppet. Hur går man från oro till framtidstro?

– Man kanske måste gå från oro till att man bestämmer sig: nu måste vi ta itu med det här. Det räcker inte att göra tummen upp på Facebook. Vi behöver mötas och vi behöver organisera oss politiskt. Vi måste vara tydliga, säger Margot Wallström.

Det är väl du ganska bra på?

– Ja, för tusan. Jag börjar bli gammal och har inte tid att huka. Det är klart man retar upp folk ibland, men man måste våga stå för något.

Anna Sundström möter mycket positivt i sitt uppdrag. Alla de som kämpar på och som bjuder motstånd.

– Så är det, det finns ett stort engagemang. Nöten vi måste knäcka är att demokratiska reformer tar tid och hur injicerar vi då engagemanget med tålamod så att det fortsätter leva? säger hon. 🌐

FOTO MARIA PERSSON

FILIPPINERNA

TEXT: LENNART JOHNSON

FOTO: STEFAN F LINDBERG

Viktiga framgångar för facket

– Vi ger oss inte utan fortsätter att kämpa tills Citra Minas ägare erkänner vår självklara rätt att bilda en fackförening och till fasta anställningar. Det säger Romulo Dumalag, vice ordförande i fackklubben på tonfiskföretaget Citra Mina i staden General Santos.

Konflikten mellan Citra Minas arbetare och företagsledningen har pågått i över tre år. Ändå är de strejkande arbetarna vid förvånansvärt gott mod.

– Under den långa striden har vi nått flera viktiga framgångar. Bland annat driver vårt fack tre fiskebåtar, vilket ger arbete till ett 40-tal fackligt organiserade fiskare som tidigare arbetade för Citra Mina, säger Romulo Dumalag.

De strejkande arbetarna har fått stöd av stora delar av Filippinernas fackföreningsrörelse, av progressiva delar av den katolska kyrkan och av de globala facken för hotell- och livsmedelsarbetare (IUF/IUL) och transportarbetare (ITF).

– Solidariteten bidrar till att vi orkar fortsätta, säger Dumalag och visar en mindre fiskebåt i hamnen.

– Vi har byggt den här fiskebåten och två till själva.

Bygget har varit möjligt tack var ekono-

miska bidrag från bland annat den filippinska fackliga centralorganisationen Sentro och den katolska kyrkan lokalt.

Båtens kapten Ninolito Yares har arbetat som fiskare i 15 år, varav tio för Citra Mina. Han är van vid hårt arbete under svåra förhållanden och tyckte att det var självklart att gå med i facket när det bildades.

– Bara om vi arbetare går samman kan vi förändra och förbättra våra villkor. Citra Minas superrika ägarfamilj borde skämmas när de vägrar godkänna våra blygsamma krav på förbättringar.

Han har sex barn i åldrarna 8 till 17 år.

– Genom mitt slit hoppas jag att mina barn inte ska få ett lika hårt liv som jag och min hustru har haft, att de ska kunna slutföra sina studier, säger han.

En viktig framgång för facket på Citra Mina och Sentro under 2016 var frigivandet av 220 fiskare som arbetade för företaget. Fiskarna hade beordrats att fiska på indonesiskt vatten då tillgången på tonfisk är bättre där. När de hade fängslats i Indonesien ”glömdes” de helt av Citra Mina.

Konflikten har också bidragit till att villkoren för de anställda på flera av tonfiskföretagen i staden har förbättrats.

– Företagen är livrädda för att det ska bildas fackföreningar hos dem också, säger Josua Mata, generalsekreterare i Sentro.

Och arbetarnas kamp på Citra Mina har

redan fått spridningseffekter.

– Vi har bildat Tuna Workers’ Solidarity, en organisation som i dag har över 1700 medlemmar och som växer hela tiden, berättar Josua Mata.

Han menar att den största effekten av konflikten är att arbetsmarknadsdepartementet har beslutat om minimilöner för de som arbetar i kommersiellt fiske och att det sociala skyddet för fiskare ska förbättras. 🌐

NY BOK OM MIGRANT- ARBETARE

Lennart Johnsson och Stefan F Lindberg kommer i september ut med boken ”Drömmen om ett

bättre liv – människan som handelsvara”. Det är en text- och bildberättelse om några av de hundratals miljoner människor som arbetar som migrantarbetare långt hemifrån. Trots att deras situation är svår finns också hopp och framtidstro om att kunna förändra sina liv. Boken ges ut av Carlsson Bokförlag och kan förbeställas från info@carlssonbokforlag.se.

Längtar efter mormor varje dag

– Jag vill att mormor Sheilla ska komma och bo med oss. Varför måste hon jobba i Hongkong? Sofia, 9 år, har ögonen fulla med tårar när hon visar oss ett foto på sin mormor i fotoalbumet.

SOFIA BLÄDDRAR VIDARE i fotoalbumet och visar ett kort på sin mamma.

– Mamma har blivit en ängel, förklarar Sofia innan hon brister i gråt. Hennes mamma insjuknade för knappt två år sedan i cancer. Mormor Sheilla Estrada som är hushållsarbetare i Hongkong satsade allt hon sparat ihop under många års arbete på att dottern skulle få en bra behandling. Men allt var förgäves. Sofias mamma avled efter en tid på sjukhuset.

Sheillas förhoppning att hon skulle kunna komma hem och följa barnbarnens uppväxt, något hon aldrig kunde göra med sina egna barn, grusades eftersom pengarna var slut.

Sofia är bara en av flera miljoner filippinier med anhöriga som tvingas arbeta som migrantarbetare långt från hemlandet. I Filippinerna är det ont om jobb och de som finns är dåligt betalda och svåra att försörja en familj på. Resultatet har blivit att en stor del av landets välutbildade arbetskraft är migrantarbetare utomlands.

Sheilla Estrada har en examen i ekonomi men arbetar för en familj i Hongkong. Utöver arbetet sex dagar i veckan är hon ordförande för PLU, en fackförening för filippinska hushållsarbetare.

– Filippinerna är ett land där familjen spelar en stor roll. Därför är det djupt tragiskt att våra korrupta politiker struntar i sin egen befolkning och att flera miljoner människor tvingas bli migrantarbetare, säger Sheilla Estrada.

När Sofia lagt ifrån sig fotoalbumet börjar hon berätta om sitt liv.

– I dag bor jag hos farmor och farfar men varje dag längtar jag efter mormor, förklarar hon. Jag älskar när vi skypar med varandra en gång i veckan men när vi slutat prata saknar jag henne ännu mer. När jag tjänar egna pengar ska jag köpa ett hus där mormor också kan bo.

Nästa dag berättar jag för Sheilla Estrada om vårt möte med Sofia. Det hörs på hennes röst hur jobbigt det känns för henne.

– Nyligen förnyade jag kontraktet med min arbetsgivare i Hongkong i ytterligare några år, säger hon. Det var mitt enda val eftersom alla mina besparingar försvann när jag betalade för min dotters sjukhusvård. Om det inte hade varit för mitt fackliga engagemang vet jag inte hur jag skulle orka gå vidare. Jag brinner för att hjälpa mina medsystrar och fackföreningar är ett av de få effektiva vapen vi arbetare har för att hävda våra rättigheter. 🌐

Duterte i krig mot de fattiga

I maj 2016 valdes Rodrigo Duterte till president i Filippinerna. Med ett budskap om att utrota alla narkomaner, stoppa brottsligheten och få bukt med korruptionen i landet vann han en jordskredsseger.

KNAPPT ETT ÅR SENARE har hans krig mot narkotikan krävt 7 000–8 000 offer enligt officiell statistik. De som dödas av dödspatruller eller av polisen är främst misstänkta narkotikamissbrukare, småtjuvar, gatubarn och de som dödas av misstag. Flera gånger har småbarn hamnat i skottelden och skjutits till döds.

– Tyvärr går det verkligen att säga att president Duterte för ett krig mot de allra fattigaste i vårt land, säger Josua Mata, generalsekreterare för den fackliga centralorganisationen Sentro.

Enligt honom har det utvecklats en form av immunitet för mördarna. Åtskilliga fackliga aktivister och människorättskämpar har hotats eller dödats de senaste månaderna. Bara i september 2016 mördades sju fackliga ledare, bland annat en organisatör för Sentro.

Josua Mata betonar att Filippinernas verkliga problem är den omfattande fattigdomen, inte kriminalitet eller drogmissbruk. Kriminalitet är visserligen utbredd i landet men långt ifrån på samma nivå som i exempelvis USA.

”**Åtskilliga fackliga aktivister och människorättskämpar har hotats eller dödats de senaste månaderna.**

– Den verkliga situationen försvinner i de ”alternativa fakta” som president Duterte och hans nättroll sprider, säger Josua Mata.

Sentro bildade därför, tillsammans med människorättsorganisationer, kvinnoorganisationer och den progressiva delen av den katolska kyrkan, för en tid sedan iDefend (In Defense of Human Rights and Dignity of People).

iDefend har blivit ledande i kampanjen mot utomrättsliga avrättningar. Organisationen arbetar också mot återinförandet av dödsstraffet i Filippinerna och mot att barn ska kunna dömas till fängelse från att de fyllt nio år.

– President Duterte genomför en närmast fascistisk politik, anser Josua Mata. Vår kamp för att utveckla Filippinernas bräckliga demokrati sedan diktatorn Marcos störtades 1986 har pressats tillbaka flera årtionden. 🌐

Livstids fängelse hotar känd människorättsadvokat

Sommaren 2016 gjordes ett misslyckat försök till militärkupp i Turkiet. President Erdogan uppmanade folk att bege sig ut på gator och torg för att försvara sitt land. Sedan dess har han använt kuppöversättningen som förevändning för att förfölja aktivister, politiker och journalister.

Militärens försök till kupp i Turkiet sommaren 2016 misslyckades. Sedan dess har president Recep Tayyip Erdogan förföljt akademiker, journalister, politiker och människorättsaktivister som inte vill underkasta sig regimens kontroll.

TEXT: HELIN SAHIN
FOTO: MARCUS WHISSON

TELEFONEN GÅR VARM sommaren 2016 i Turkiet sedan ett militärkuppöversätt skett i landet. Jag tar emot flera samtal från Sverige. Det är journalister, och vänner som undrar: Vad har hänt? Vad kommer att hända nu?

Jag ringer ofta Eren Keskin, människorättsadvokat och ordförande i en av Palme-centrets samarbetsorganisationer i Turkiet,

Eren Keskin är en känd människorättsadvokat i Turkiet, som nu är åtalad och hotas av livstids fängelse.

för att ta del av den kunskap och erfarenhet hon besitter. Hon är en av få som har vågat uttala sig öppet och kritiskt mot regeringens agerande efter det misslyckade kuppöversättet, som Gülen-rörelsen sägs ligga bakom. Otaliga gånger har Eren Keskin försvarat de som drabbats av makten i Turkiet, som Gülen-rörelsen varit en viktig del av. Efter kuppen har familjer till soldater som dödades i kuppen, vars kroppar inte lämnades ut till familjerna och istället begravdes på "förrädnarnas begravningsplats", sökt Eren Keskins juridiska stöd och vägledning.

Eren Keskin kräver att myndigheterna och den turkiska staten ska ställas till svars för de brott som de har begått genom tiderna. Hon är en skarp röst mot militarism, nationalism, diskriminering och ockupation. Otaliga gånger har hon åtalats för sina uttalanden, för att ha förödmjukat den turkiska staten och presidenten. 1995 satt hon i fängelse i sex månader för att ha använt ordet "Kurdistan" i en artikel. I fängelset blev hon medveten om hur kvinnor och transpersoner trakasseras sexuellt och torteras, vilket hon fortfarande kämpar mot.

Den 16 augusti 2016 är det Eren Keskin som ringer mig. Jag befann mig då i östra Turkiet. Hon hade precis landat i Diyarbakir för att nästa dag delta vid en konferens om brott mot mänskliga rättigheter i regionen och i landet. Hennes röst låter skakig.

– Den turkiska specialstyrkan har precis gjort en razzia i min mammas hem. Jag är så orolig för henne, säger hon. De kommer nog

att gripa mig på hotellet där jag befinner mig för tillfället. Jag ville bara meddela dig det.

Undantagstillståndet, som fortfarande råder i hela Turkiet, har använts som svepskäl för att tysta all opposition. Sedan militärkuppöversättet styrs landet genom dekret. Hundratusentals människor inom offentlig sektor har mist sina jobb. Tusentals akademiker, journalister och politiker, inklusive det socialdemokratiska HDP:s två ordföranden, har gripits och fängslats.

Eren Keskin säger att den rådande situationen inte ens är jämförbar med det ökända 1990-talet då flera politiska mord genomfördes, människorättsaktivister godtyckligt greps och tortyr var utbredd i turkiska fängelser.

– I dag finns inga mekanismer att överklaga. Den möjligheten fanns under 1990-talet. Domstolarna fungerar inte, det finns inga domare på plats då stor del av rättsväsendet har fängslats för samröre med Gülen-rörelsen, säger hon.

Eren Keskin hämtades aldrig av polisen. Samma dag som razzian skedde åkte hon hem till sin mammas lägenhet. Den 80-åriga mamman mådde psykiskt dåligt. Hon slutade att prata och äta och sov många timmar i sträck. I en hel vecka väntade Eren Keskin på att bli kallad till förhör. Efter veckans slut gick hon själv till polismyndigheten och begärde att bli kallad till förhör eftersom hon inte ville delta i regeringens psykiskt nedbrytande spel.

Åklagaren begär livstids fängelse för Eren Keskin. För närvarande har hon utreseförbud och har ingen aning om vad som ska hända, varken med henne eller med landet. Det enda hon säger sig veta med säkerhet är att vad som helst kan hända när som helst. 🌐

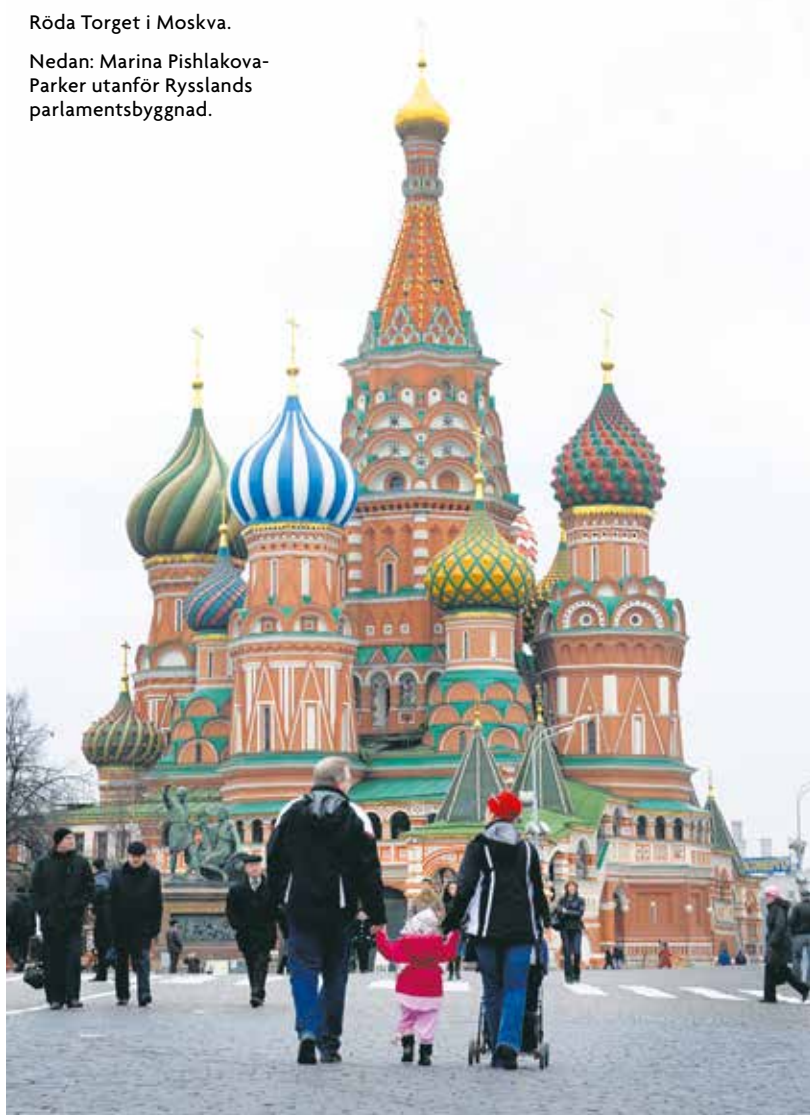
GÜLEN-RÖRELSEN

Gülen-rörelsen är en turkisk-sunnitisk rörelse som leds av predikanten Fethullah Gülen som gått i exil i USA. AKP lät länge Gülenrörelsen växa och få stort inflytande över polis- och domstolsväsende. Men med tiden förvandlades samarbetet till en maktstrid. Gülen's viktigaste instans var privatskolor som gett extra stöd till sina elever och som blev ett utbildningscentrum för Gülenrörelsens kadrer, vilka sedan gick vidare in i statsapparaten. Dessa har AKP förbjudit. I december 2013 lade åklagare, stödda av Gülen, fram korruptionsanklagelser mot fyra av Erdogans ministrar och deras söner. I dag är Gülen-rörelsen terroristförklarad i Turkiet.

RYSSLAND: STRAFF FÖR KVINNO- MISSHANDEL MILDTRAS

Röda Torget i Moskva.

Nedan: Marina Pishlakova-Parker utanför Rysslands parlamentsbyggnad.

Kvinnors rättigheter offras när Ryssland vill försvara traditionella värden. Det är den ryska ortodoxa kyrkan och företrädare för staten som går i armkrok för att distansera sig mot idéerna om mänskliga rättigheter.

TEXT & FOTO: MARIA SÖDERSTRÖM

I februari 2017 undertecknade president Vladimir Putin en lag om mildare straff för den som utövar våld i hemmet. Detta under förutsättning att misshandeln inte resulterar i brutna ben eller att offret har lagts in på sjukhus i minst 21 dagar. Blåmärken eller blödningar anses inte skäl nog för straff. Misshandel av en partner eller ett barn ska ge vad som kallas för ett administrativt straff, vilket kan jämföras med böter för fortkörning eller felparkering.

Ibland tycks tiden gå baklänges. På kvinnocentret Anna i Moskva håller man på att hämta sig från det senaste beslutet av ryska duman.

– Det är sorgligt att vi har en del av vårt samhälle som ser våld som en del av vår tradition, säger Marina Pisklakova-Parker, grundaren till organisationen Anna som kämpar mot kvinnovåld i Ryssland.

1993 startade hon den första hjälplinjen för ryska kvinnor. Under åren har den och kvinnocentret Anna hjälpt hundratusentals kvinnor i Ryssland. Visserligen leder få fall till rättegång och fällande dom, men bara genom sin aktivism har de gett många kvinnor hopp.

Ett sorgligt faktum är att 97 procent av de polisanmälda fallen som rör misshandlade kvinnor inte lett till åtal. Officiell statistik visar att omkring 40 procent av alla våldsbrott i Ryssland begås inom familjen.

” Det är sorgligt att vi har en del av vårt samhälle som ser våld som en del av vår tradition.

Cirka 36 000 kvinnor och 26 000 barn möter våld inom familjen varje dag. Statistiken är otillförlitlig eftersom våld i nära relationer inte har ansetts som ett brott. Men 2008 uppskattade ryska inrikesministeriet att 14 000 kvinnor varje år mördas av sina män eller nära släktingar. Enligt en studie från Human Rights Watch 2013 begås över 80 procent av våldsbrotten mot kvinnor i Ryssland av en make eller partner.

Hur var det möjligt för ryska duman att med 85 procent av rösterna godkänna den nya lagen? En av de starkaste förespråkarna var parlamentsledamoten Jelena Mizulina. Hon tillhör Putins parti Enade Ryssland och har tidigare utmärkt sig för att agitera mot homosexuellas rättigheter. I en intervju uttryckte hon sig så här före beslutet:

– Vi kvinnor är svaga och att respektera familjens överhuvud mannen är obligatoriskt. Därför blir vi kvinnor inte förödmjukade om en man slår sin hustru, det sårar oss inte, men att sära mannen det är otänkbart.

När utrikesminister Margot Wallström i februari 2017 gjorde ett besök i Moskva kom frågan om kvinnors rättigheter upp på dagordningen. Hon förde samtal med sin ryske motsvarighet Sergej Lavrov. Vad som blev resultatet av samtalen har inte nått offentligheten.

Marina Pisklakova-Parker är dock tacksam för att grannlandet Sverige ställde frågor om den nya lagstiftningen som ger kvinnor och barn sämre rättsligt skydd.

– Varje civiliserat land har lagar som förbjuder våld mot kvinnor, säger hon, och det är en självklarhet att ha det även i Ryssland. Vi måste ha en ny politik. 🌐

Ansvariga för
programmet i Sverige
och Afrika samlades
i Stockholm för
planeringsdagar.

FOTO: JONAS ANDERSSON

FRAMTIDENS POLITIKER I AFRIKA

Bontle Barends.

FOTO: JESPER BENGTTSSON

Delar av Afrikas nya politiska ledarskap formas på utbildningar som Palmecentret är med och driver. I många länder i Afrika är det äldre män som dominerar i politiken. För att stärka unga och kvinnor behövs kunskaper och nätverk.

TEXT: JESPER BENGTTSSON

När Bontle Barends möter mig på Olof Palmes internationella center i Stockholm är hon klädd i tröja, mössa och halsduk. Trots att hon varit inomhus på en konferens hela dagen.

– Det är kallt i Sverige, säger hon med ett stort, smittande leende.

Bontle Barends kommer från Sydafrika och arbetar på Education and Training Unit (ETU), där hon är ansvarig för Program for Young Politicians in Africa (PYPA), ett ledarskapsprogram för unga politiker.

– Genom att samla unga politiker och aktivister från olika länder vill vi bidra till att stärka grupper som är underrepresenterade, som unga och kvinnor, och mer demokratiskt, öppet och inkluderande samhälle.

Från svensk sida är fyra olika partianknutna organisationer med i programmet som omfattar tolv länder i Afrika. Bontle Barends arbetar som koordinator för Namibia, Sydafrika, Zimbabwe och Moçambique. Varje år antas 40 ungdomar mellan 18 och 35 år som är aktiva i olika politiska partier i dessa länder. De är förtroendevalda eller centralt placerade i sina ungdomsförbund. När de är klara med utbildningen ska de sprida kunskaperna vidare i sina organisationer.

Över en kopp kaffe berättar Bontle Barends att målet med programmet är att de unga politikerna ska se sig som aktiva aktörer i politiken, med vilja och förmåga att påverka utvecklingen både i sina partier och i samhället. I många länder och partier i södra Afrika

Emmy Otim.

FOTO: JESPER BENGTTSSON

är det de äldre som bestämmer politik och verksamhet.

– Ofta har de unga inte själva kunnat påverka besluten. Genom vårt ledarskapsprogram ändras det. De får kapacitet att kräva sina rättigheter, och att arbeta för att ge samma rättigheter till andra. De mognar som aktivister och politiska företrädare.

Bontle Barends är inte själv politiker, men kallar sig aktivist.

– Om man är aktivist kan man arbeta med hela spektrumet av politiska frågor och människors liv eftersom man är en del av lokalsamhället. Då blir det helt naturligt att se hur olika frågor hänger ihop, som skola, hälsa, kriminalitet, situationen i hemmet och, tillgången till arbete.

Det finns förstås utmaningar när man sammanför unga politiker med helt olika bakgrund och ideologiska utgångspunkter i ett gemensamt ledarskapsprogram. Till exempel kommer det varje år deltagare från länder som präglas av hårda politiska konflikter.

– Första gången vi träffar en ny grupp handlar det mycket om att neutralisera de motsättningar de har med sig in i programmet. Lugna ned diskussionen, få dem att inte peka finger åt varandra. Men det brukar gå väldigt bra. Vi får en stark sammanhållning.

En förklaring är att programmet tar upp och diskuterar problem som alla kan relatera till, som hiv eller fattigdom. Deltagarna har inte alltid samma åsikter, men de får en gemensam utgångspunkt för diskussionen.

Ibland kan det finnas rent fysiska svårigheter. Bontle berättar om ett seminarium de skulle hålla i Moçambique förra året. Strax innan det skulle börja bröt det ut nya oroligheter i en del av landet och några av de som skulle vara med kunde knappt ta sig till mötet. Dessutom skar den våldsamma

konflikten rakt igenom deltagargruppen från Moçambique.

– Men när seminariet började gjorde just de deltagarna en stark markering genom att alla klä sig i likadana kläder. De markerade enighet.

En viktig metod för att bryta barriärerna i ledarskapsprogrammet är de sociala aktiviteterna. Det gäller att få deltagarna att släppa loss. De får tävla mot varandra i sång, dans och poesi.

– Det brukar vara fantastiskt som isbrytare. Om du bara visste vilka talanger många unga politiker har. Deltagare som du aldrig trodde kunde sjunga eller dansa förvandlas plötsligt till Michael Jackson, säger Bontle Barends med ett skratt.

Emmy Otim arbetar för Kristdemokraternas internationella center i Kenya och leder PYPA:s program i östra Afrika. Han säger att det viktigaste med ledarskapsprogrammet är att unga politiker får ett nätverk över partigränserna. Men också över stam- och nationsgränserna.

– Politiken i våra länder är ofta tribaliserad, och genom vårt ledarskapsprogram får de unga politikerna en chans att skapa större samhörighet.

Han konstaterar att de yngre aktivisterna i många länder i östra Afrika tidigare främst har setts som verktyg för de äldre.

– När det ska genomföras demonstrationer, eller i värsta fall startas bråk och våldsamheter, är det ungdomarna i partierna som skickas ut. Vi brukar säga att de nu måste gå från att vara ”stickholders” till att bli ”stakeholders”, säger han.

Från käpphållare till aktiva aktörer i det politiska spelet alltså.

Emmy Otim menar att många unga inte har kunskap om vilka områden de kan vara med och påverka. PYPA ger dem metoderna för det.

En viktig faktor för att bygga nätverk är att de som går ledarskapsprogrammet håller kontakt efter att de är klara. De får en mentor och ger varandra stöd i den politiska vardagen. 🌐

”Ofta har de unga inte själva kunnat påverka besluten. Genom vårt ledarskapsprogram ändras det.”

PYPA JOBBAR INTERAKTIVT

TEXT: JESPER BENGTTSSON

EXTERNA UTVÄRDERARE har varit knutna till PYPA, Program for Young Politicians in Africa, ända sedan starten. De har följt projektet och deltagarna under hela processen. På det viset har de kunnat göra löpande utvärderingar av resultaten och hur målen ska uppnås.

Viktoria Svensson Tordenborn är handläggare för partistödsprojekt i Asien och Afrika på Olof Palmes internationella center.

– En av de stora vinsterna med den här modellen är att vi får en möjlighet att göra kvalitativ uppföljning på individnivå. Det har gjorts djupintervjuer med deltagarna, även med före detta deltagare, för att studera hur de utvecklar sitt deltagande i politiken, sitt tänkande kring politik och sitt sätt att närma sig politiska konflikter.

Som exempel nämner hon deltagarnas syn på politiskt inflytande. I inledningen av projektet uppgav många att det bästa sättet att få vara med och bestämma var att själv bli vald till parlamentet. Och det enda sättet att bli vald är att samla in pengar till en personlig kampanj.

– Efter ledarskapsprogrammet har de en bredare bild av vad politiskt inflytande och politiskt förändringsarbete är, säger Viktoria Svensson Tordenborn.

Det viktigaste är inte att själv bli vald utan att arbeta för politisk förändring och engagera fler från gräsrotterna. Jag tror att det hänger samman med hela metodiken, som bygger på att deltagarna är aktiva och är med och formar projektet. 🌐

FOTO: JOHN RUNESSON

UNGA POLITIKER FRÅN TOLV LÄNDER

PYPA betyder Program for Young Politicians in Africa. Det är ett tvärpolitiskt program som ska stärka den demokratiska kapaciteten och bidra till ett mer representativt och icke-diskriminerande politiskt system. Programmets två syften är att stärka ungas inflytande i politiken och att främja demokratiskt politiskt ledarskap.

Programmet arbetar i tolv afrikanska länder. Från svensk sida medverkar fyra partiansknutna organisationer. Olof Palmes internationella center, Kristdemokratiskt internationellt center (KIC), Centerpartiets internationella stiftelse (CIS) och Green Forum (GF). Palmecentret, tillsammans med ETU, samordnar verksamheten i fyra länder i södra Afrika.

Den fackliga central-
organisationen UGTT i
Tunisien höll kongress
i januari 2017

TUNISIEN – ETT LJUS I MÖRKRET

LO:s systerorganisation i Tunisien, Union Générale Tunisienne du Travail (UGTT), höll nyligen kongress. Den fackliga organisationen var en del av "kvartetten" som belönades med Nobels fredspris 2015. De fick priset för att de bidragit till att förhandla fram en grundlag för Tunisien som baserades på grundläggande mänskliga rättigheter och demokrati.

TEXT & FOTO: OSCAR ERNEROT

Under kongressen i januari restes tydliga krav på ökade löner, jämlikhet och fler jobb. UGTT krävde också utbildningsinsatser och utbyggt socialt skydd. Samt att press- och yttrandefriheten ska stärkas och att journalister och fackligt aktiva inte ska förföljas.

– Fackföreningsrörelsen har visat ansvar genom att bidra till en stabil framtid, säger Armin Hassan, medlem i UGTT. Vi har bidragit till att Tunisien har utvecklats fredligt. Det är bra men nu kräver vi bättre liv för oss och våra familjer.

Och Armin Hassan fortsätter med eftertryck:

– Nu behöver vi kämpa ännu mer, men vi behöver också stöd från våra fackliga vänner runt om i världen.

När den unge tunisiska grönsakshandlaren Mohammed Bouaziz i desperation över sin ofrihet tände eld på sig själv sattes en proteströrelse igång. Den skulle komma att omdana länder och kallades den arabiska våren eller jasminrevolutionen. I land efter land i Nordafrika gick människor samman för att kräva ökad demokrati. Den var en demokratirörelse som hade funnits under ytan under många år och som nu fick utlopp med full kraft.

Några år har passerat sedan massdemonstrationerna och i nästan alla länder har kampen för demokrati mötts av ökad repression och nya men fortsatt auktoritära regimer.

– Tunisien är det enda landet i regionen som efter den arabiska våren inger hopp om förbättringar, säger Armin Hassan.

Tunisien har klarat den svåra övergången från president Ben Alis

auktoritära regim utan inbördeskrig eller social oro. Det beror främst på den nationella dialog som genomfördes mellan den gamla eliten, civilsamhället, fackföreningar och andra intressenter. Förhandlingarna gav en grund för samhällsförändringar med brett stöd och legitimitet.

Tunisiens arbetsmarknad och ekonomi står inför stora utmaningar. Köpkraften har minskat med fyrtio procent de senaste fyra åren samtidigt som andelen fattiga är över trettio procent av befolkningen. Skyddet vid arbetslöshet och sjukdom är mycket begränsat. Ständiga hot om terrorism skapar instabilitet och skadar turismen, en av Tunisiens viktigaste

inkomstkällor. Trots svårigheterna finns förhoppningar om framtiden och Tunisien tjänar som förebild för många av länderna i regionen när det gäller hur demokratin kan utvecklas.

LO har tagit första steget till att stödja den fortsatta dialogen i Tunisien genom att använda Stefan Löfvens initiativ Global Deal, som lanserades vid FN:s öppnande i september 2016. Det är ett effektivt sätt att samtidigt motverka fattigdom, främja goda arbetsvillkor och jämna ut globaliseringens orättvisa fördelning genom partssamverkan och social dialog.

För att lyckas krävs internationell solidaritet och insikt om att Tunisiens utveckling handlar om mer än bara landet självt. Genom att Sverige öppnade en ambassad i Tunis i oktober 2016 och Stefan Löfvens goda relation med Tunisiens premiärminister Youssef Chahed, finns bra förutsättningar för att utveckla en Global Deal. Till nytta för demokratin och Tunisiens arbetare. 🌐

” **Nu behöver vi kämpa ännu mer, men vi behöver också stöd från våra fackliga vänner runt om i världen.**

Palmecentrets partner stärker facket i Albanien

– Frustrationen är enorm och det finns ett uppdämt behov av att få vara med och påverka utvecklingen i landet. Vi hoppas kunna hjälpa till att kanalisera denna energi till att stärka den fackliga rörelsen i Albanien.

TEXT: JOHAN SCHMIDT

DET SÄGER ARIAN HOXHA, en av grundarna till organisationen Center for Labour Relations and Social Dialogue (CLRSD). Organisationen bildades i början av året med ambitionen att stärka fackföreningar och få upp frågor om villkoren på arbetsmarknaden på den politiska agendan.

Han har precis avslutat ett möte med en grupp arbetare på oljebolaget Albpetrol som håller på att bilda en lokal fackförening med stöd av CLRSD.

– Oljesektorn är strategiskt viktig för landets ekonomi och således också för fackföreningsrörelsen, men många år av privatiseringar och konkurser har skapat ett kaos som försvagat den fackliga närvaron, säger Arian Hoxha.

CLRSD driver en rättsprocess för anställda på ett närliggande raffinaderi. De anställda har inte fått lön på över ett år. Bolaget är ett av dem som passerat genom en rad inter-

nationella konglomerat som försökt tjäna snabba pengar på privatiseringen av oljeindustrin.

– Det är en komplicerad process där bolaget sålts fram och tillbaka och där vare sig de nuvarande ägarna eller staten vill ta något ansvar för att kompensera arbetarna, säger arbetsrättsjuristen Edison Hoxha som också arbetar med CLRSD.

Liksom flera andra länder på Balkan kämpar Albanien fortfarande med konsekvenserna av det kommunistiska vanstyret och för fackföreningsrörelsens del handlar det om att försöka återta en legitim plats i

”

För arbetarna på oljeraffinaderiet som inte fått lön på ett år hjälper inte goda intentioner.

samhället. För en äldre generation förknippas facket med det gamla korrupta styret medan de yngre inte har någon erfarenhet av facklig verksamhet.

De svaga fackliga organisationer som finns ägnar mer tid åt att bråka internt om vem som ska kontrollera rörelsen än åt att delta i samhällsdebatten. Det är istället andra organisationer som försöker driva dessa frågor men dessa saknar ofta kunskap om frågorna och har ingen kontakt med folk på landets arbetsplatser.

CLRSD är en fristående organisation men med starka band till den fackliga rörelsen

som försöker skapa allianser mellan existerande förbund och andra aktörer som vill arbeta med arbetsmarknadsrelaterade teman. Att bygga dessa allianser och överbrygga den klyfta och misstänksamhet som ofta finns mellan fackföreningar och andra icke-statliga organisationer, är strategin för att nå ett större genomslag.

I sin strävan att komma med i EU har Albanien och grannländerna anpassat sin lagstiftning och skapat statliga institutioner som Bryssel kräver. Men i många fall existerar dessa moderna EU-anpassade regelverk i ett vakuum där de nödvändiga aktörerna saknas. När det gäller arbetsmarknadsfrågor finns en inspektionsmyndighet utan resurser och ett råd för social dialog utan representativa aktörer.

– EU brukar berömma Albanien för den höga reformtakten och visst har vi bra lagstiftning på papperet. Men för arbetarna på oljeraffinaderiet som inte fått lön på ett år hjälper inte goda intentioner, säger Edison Hoxha. 🌐

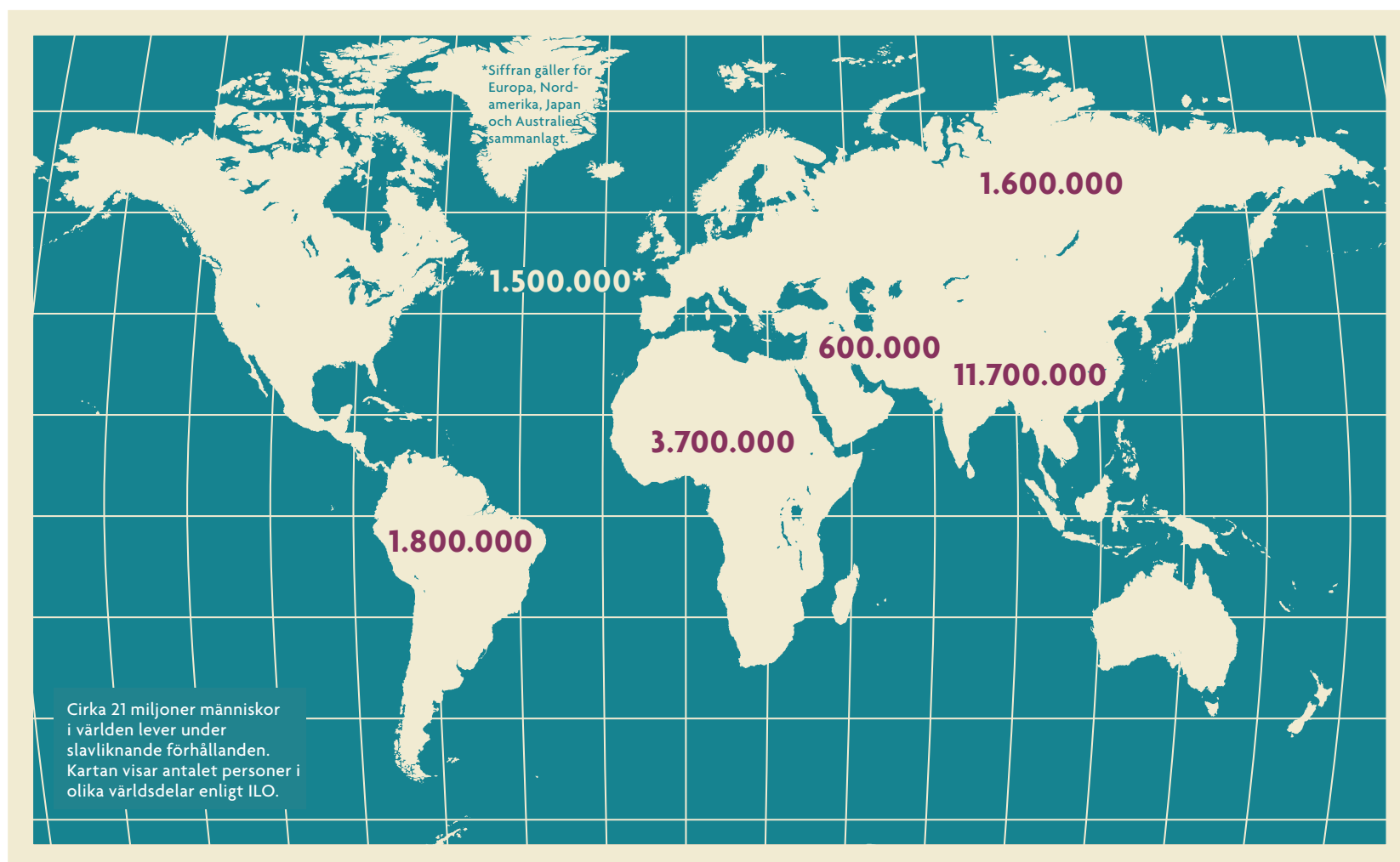
FOTO: YIYA SAFELIN

Edison Hoxha och Arian Hoxha.

FACKLIGT SAMARBETE

Som paraplyorganisation för arbetarrörelsens internationella arbete främjar Olof Palmes internationella center olika sätt att stärka arbetares rättigheter runt om i världen. Palmecentret arbetar både direkt med fackförbund och med civila samhällets organisationer som fokuserar på socioekonomiska rättigheter. Våra partner är verksamma i länder som sträcker sig från diktaturer över övergångsländer till unga demokratier, alla med olika utmaningar för arbetet med att stärka den lokala arbetarrörelsen.

Kampen mot slaveriet är inte över

När du hör ordet slaveri tänker du kanske på svarta slavar som fraktades från Afrika till Nord- och Sydamerika på 1700-talet. Men trots att slaveri är förbjudet i alla länder så finns det även i vår tid. Enligt International Labour Organization (ILO) är nästan 21 miljoner människor offer för olika former av tvångsarbete, människohandel och slaveri.

TEXT: BERITH ANDERSSON ALPHONSE

Slaveri har funnit i flera tusen år i hela världen, även före penningekonomin. Till exempel var en stor del av befolkningen, ofta krigsfångar och de som begått brott, i antikens Grekland och Rom förslavad. I vikingatidens Sverige fanns också slavar. Även i Afrika fanns slaveri långt innan européerna koloniserade kontinenten. Men de minst tolv miljoner afrikaner som togs till fånga i och lastades på skepp till de europeiska kolonierna i Amerika behandlades särskilt brutalt – ofta som djur. Minst en miljon människor dog under överresan.

Kampen mot slaveriet blev lång och var den första internationella rörelsen för mänskliga rättigheter. I dag är slaveri förbjudet i alla länder. Trots det är fortfarande många människor runt om i världen offer för vår tids slaveri.

Slaveriet i vår tid ser ut på många olika sätt. En av de vanligaste formerna är

skuldsclaveri. Fattiga människor lånar pengar för att exempelvis betala för sjukvård och måste sedan arbeta av lånet. Men eftersom räntan är högre än lönen ökar skulden och de blir aldrig fria.

Tvångsarbete i hushåll är också utbrett. Det drabbar främst kvinnor och flickor som tvingas arbeta många timmar varje dag för mat och husrum i privata hem. Ibland hålls de inlåsta och isolerade. Många av dem utsätts för våld och sexuellt utnyttjande.

Inom sektorer som jordbruk, fiske och industri är tvångsarbete också vanligt. Exempelvis kan tillgången till bostad och vatten kontrolleras av arbetsgivaren och arbetarnas pass kan beslagtas så att de inte kan röra sig fritt.

Människohandel (trafficking) är en annan form av tvångsarbete. Offren kidnappas, säljs, luras eller försätts i hopplösa situationer och utnyttjas oftast för sexuella ändamål.

GE DITT BIDRAG TILL KAMPEN MOT VÅR TIDS SLAVERI

Palmecentret samarbetar i flera länder med partners som hjälper offer för vår tids slaveri exempelvis YCOWA i artikeln till höger.. De erbjuder till exempel skyddat boende, rättshjälp och utbildning samt dokumenterar hur människor blir utnyttjade av samvetslösa arbetsgivare och kriminella. Vill du bidra till detta arbete? Swisha din gåva till 123 240 60 72, sms:a frihet till 72 456 för att ge 100 kronor eller gå in på vår hemsida www.palmecenter.se/frihet.

De som tjänar pengar på slaveri gör stora affärer. En ILO-rapport från 2014 uppskattade att vår tids slaveri ger årliga vinster på över 150 miljarder US-dollar. Förutom offren för slaveriet drabbas alla av andra negativa effekter som till exempel att företag utsätts för orättvis konkurrens av samvetslösa företag som exploaterar människor som arbetskraft och stora skatteintäkter försvinner. 🌐

HAN FICK RÄTT MOT SOCKERPLANTAGENS ÄGARE

TEXT & FOTO: AXEL KRONHOLM

BARA FYRA MÅNADER efter att burmesiske U Ye Thein kom till Mae Sot i Thailand för att jobba råkade han ut för en olycka och förlorade benet från knäet och ner. Sockerrörplantagen där han arbetade gav honom bara omkring 130 kronor i ersättning och hävdade att olyckan var arbetarnas fel.

U Ye Thein kunde inte jobba vidare och blev hemlös, men fick en fristad hos Palmecentrets partner YCOWA. De hjälpte honom med mediciner, behandling och boende tills han lyckades hitta ett nytt jobb.

Tack vare stödet från YCOWA vågade U Ye Thein stämma sockerplantagens ägare och fick rätt. Och över 13 000 kronor i ersättning.

– Jag blev väldigt glad när vi vann. Jag hade inte vågat hoppas på det. Jag har jobbat länge inom jordbrukssektorn och arbetsgivarna säger alltid att olyckor är arbetarnas eget fel. De tar inget ansvar.

Han säger att han först var rädd för att utmana företaget.

– Efter att ha pratat igenom saken med YCOWA började jag förstå att det var möjligt, att jag hade lagen på min sida. Nu har jag börjat tro på att det faktiskt går att få sina rättigheter respekterade. Jag hoppas att andra arbetare ser att även en enbent och illegal invandrare som jag kan få rätt. Det är fantastiskt.

U Ye Thein jobbar nu inom jordbruket men orkar bara jobba 50 procent efter olyckan. Resten av tiden hjälper han YCOWA.

– De har blivit en del av min familj, från tiden när jag bodde hos dem och de hjälpte mig. Nu vill jag bidra.

Han har inga planer på att åka tillbaka till Burma utan vill fortsätta jobba i Mae Sot och engagera sig i YCOWA.

– Jag vill hjälpa till så gott jag kan. Jag kan inte donera pengar men jag kan försöka samla in. De hjälpte mig när jag var utsatt och behövde hjälp. 🌐

Clifford Matthyse, Xolile Ngqwarushe och Emile (vill hålla efternamnet hemligt), anställda på Robertson Winery.

Hudfärg avgör lön och förmåner

TEXT & FOTO: ANDREAS KARLSSON

I SYDAFRIKA VISAR undersökningar att fler än 200 000 arbetare lever i slaveri. Arvet från apartheid och stor migration ifrån grannländer, har skapat ett överskott av okvalificerad arbetskraft som framför allt utnyttjas i hushålls-, lant- och byggsektorn. Det finns rapporter om undanhållande av löner, obetald övertid, sexuella övergrepp, samt fysisk och psykisk misshandel.

– Arbetsgivaren ser oss inte som människor, vi är ägodelar. Och inte bara det, vi är ägodelar som kostar honom pengar, säger Clifford Matthyse som arbetar för vinproducenten Robertson Winery i Västra kapprovinsen i Sydafrika.

Matthyse har arbetat för Robertson Winery i fjorton år. Han har bland annat varit med och konstruerat den maskin som paketerar vingårdens bag-in-box-vin. När det är problem med maskinen kommer mekanikerna fortfarande till honom och frågar om råd. Trots det befinner sig Matthyse i lönekategorin för "okvalificerad arbetskraft" och han tjänar långt under vad han borde göra enligt lagen. Samtidigt tjänar mekanikerna som han lärt upp, varav de flesta är vita, mångdubbelt mer och åtnjuter helt andra förmåner än Matthyse.

– Vi lever fortfarande i ett djupt rasistiskt samhälle, där hudfärg avgör vilka möjligheter vi har. Människor som gör samma jobb får olika lön baserat på hudfärg och mina utbildningar och diplom betyder ingenting, eftersom jag inte är vit, säger han uppgivet. 🌐

FRIHET! BEKÄMPA SLAVERIET

Enligt den internationella arbetsorganisationen ILO finns det cirka 21 miljoner människor runt om i världen som utsätts för tvångsarbete under slavliknande förhållanden.

I broschyren "Frihet! Bekämpa slaveriet" möter du organisationer som arbetar mot tvångsarbete, bland andra lantarbetarfacket CSAAWU i Sydafrika och YCOWA som hjälper burmesiska migrantarbetare i Thailand.

Beställ broschyren från info@palmecenter.se eller ladda ner den på www.palmecenter.se.

FYRA FRÅGOR OCH SVAR

MARGOT WALLSTRÖM, utrikesminister (S)

Vad är det roligaste med ditt jobb?

– Att få träffa många olika människor från olika delar av världen.

Vad är svårast med ditt jobb?

– Att mäta resultat och otåligheten.

Vilken politisk förebild har du?

– Jag kanske har fler förebilder från

kulturen, som Sara Lidman. När hon pratade om Vietnamkriget var det ett uppvaknande. Men sedan har jag faktiskt fått hälsa på Nelson Mandela...

Vilken är den viktigaste internationella frågan?

– Freden förblir den viktigaste frågan. Och feminismen.

ANNA SUNDSTRÖM, generalsekreterare Palmecentret

Vad är det roligaste med ditt jobb?

– Alla man möter, att få se hur samhällen utvecklas. Det ger framtidsstro.

Vad är svårast med ditt jobb?

– Svårt att säga redan nu men att jag är en otålig person och förändring tar tid.

Vilken politisk förebild har du?

– Jag jobbar dagligen i Olof Palmes anda och han är en fantastisk förebild. När jag själv blev politiskt aktiv var Anna Lindh en sådan person och även Margot.

Vilken är den viktigaste internationella frågan?

– Det är de grundläggande frågorna om demokrati och mänskliga rättigheter.

RÖSTER FÖR EN JÄMSTÄLLD VÄRLD

Över hela världen finns människor som organiserar sig och kämpar för jämställdhet, ibland under mycket svåra förhållanden. I broschyren Roster för en jämställd värld kan du läsa om några av dem, till exempel Ilitha Labantu i Sydafrika, Burmesa Women's Union i Burma och Filastiniyat i Palestina.

Diskriminering och förtryck präglar vardagen för alltför många kvinnor och flickor. Det måste motverkas – eftersom jämställdhet är en förutsättning för demokrati, fred, fattigdomsbekämpning och en hållbar utveckling.

– Alla vinner på jämställdhet, konstaterar Palmecentrets generalsekreterare Anna Sundström i ett förord till broschyren.

Beställ Roster för en jämställd värld från info@palmecenter.se eller ladda ner den på www.palmecenter.se.

tävling

VINN FINA PRISER!

Svaren på frågorna hittar du i tidningen Internationella Socialdemokraten 2017. Svarsformulär finns på www.palmecenter.se. Du kan också skicka svaren i ett mejl till info@palmecenter.se.

A. Enligt officiell statistik begås en stor andel av alla våldsbrott i Ryssland inom familjen. Hur stor andel?

- 1 10 procent
- X 40 procent
- 2 60 procent

C. Hur många arbetare i Sydafrika beräknas leva i slaveri?

- 1 200 000
- X 100 000
- 2 50 000

D. Två ordföranden för samma politiska parti har fängslats i Turkiet. Vad heter partiet?

- 1 AKP
- X HDP
- 2 CHP

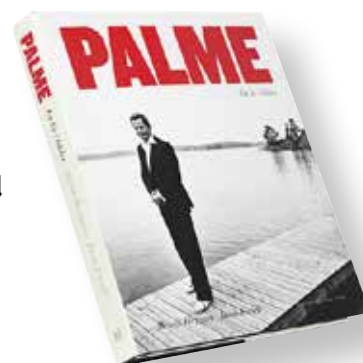
E. Vilken metod använde man i Tunisien för att klara övergången från diktatur till demokrati?

- 1 dialog och förhandlingar
- X isolering
- 2 internationella påtryckningar

F. Vilken är en av de frågor som Sverige vill prioritera under 2017–2018 i FN:s säkerhetsråd?

- 1 minskad insyn i FN:s arbete
- X öka kvinnors roll i att skapa fred och säkerhet
- 2 motarbeta globalisering

första pris

andra pris

tredje–femte pris